

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

JIHLAVA

Inspekční zpráva

Střední zemědělská škola, Humpolec, Školní 764

Školní 764, 396 27 Humpolec

Identifikátor školy: 600 008 479

Termín konání orientační inspekce: 19. - 23. únor 2001

Čj.	113 18/01-2201
Signatura	ok3fu201

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Vzdělávací program a počet žáků

Podle rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydaného Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy pod čj. 10 637/99-21 ze dne 8. 1. 1999 s účinností od 1. 3. 1999 škola sdružuje střední zemědělskou školu s kapacitou 240 žáků, domov mládeže s kapacitou 137 lůžek a školní jídelnu s kapacitou 550 jídel.

Ve škole se vyučuje v denní formě studia, jako v jediné střední škole v České republice v prvním až třetím ročníku studijní obor 41-04-M/001 Rostlinolékařství, který navštěvuje 53 žáků. V denní formě studia je zajišťována výuka studijního oboru 41-41-M/001 Agropodnikání, které má zaměření na ekologické zemědělství, ekologické potravinářství a chov koní a jezdectví. Tento studijní obor navštěvuje 144 žáků. Celkem školu navštěvuje 197 žáků, tj. 82,1 % kapacity.

Členění tříd a počet žáků dokládá následující tabulka:

Třída	Kód KKO V	Studijní obor	Zaměření	Počet žáků	Celk.
1.A	41-41-M/001	Agropodnikání	ekologické zemědělství	12	25
	41-04-M/001	Rostlinolékařství		13	
1.B	41-41-M/001	Agropodnikání	ekologické potravinářství	10	24
	41-41-M/001	Agropodnikání	chov koní a jezdectví	14	
2.A	41-41-M/001	Agropodnikání	ekologické zemědělství	13	32
	41-41-M/001	Agropodnikání	ekologické potravinářství	15	
	41-41-M/001	Agropodnikání	chov koní a jezdectví	4	
2.B	41-04-M/001	Rostlinolékařství		23	23
3.A/B	41-41-M/001	Agropodnikání	ekologické potravinářství	19	31
	41-41-M/001	Agropodnikání	chov koní a jezdectví	12	
3.A/C	41-41-M/001	Agropodnikání	ekologické zemědělství	7	24
	41-04-M/001	Rostlinolékařství		17	
4.A	41-41-M/001	Agropodnikání	ekologické zemědělství	22	22
4.B	41-41-M/001	Agropodnikání	ekologické potravinářství	26	26
C e l k e m					207

Volitelné předměty

V rámci profilace žáků v průběhu studia oboru agropodnikání byly zařazeny volitelné předmět analytická chemie, další potravinářské technologie, geodézie, chov koní a jezdectví, mlékárenství, myslivost, obchodní korespondence, ochrana rostlin, pekařství, podnikání a obchod, obchod a služby, právo, racionální výživa, řízení speciálních strojů, stroje a zařízení v potravinářství, technika administrativy, účetnictví, zoohygiena a prevence, zpracování masa, zpracování zemědělských výrobků.

V oboru rostlinolékařství navštěvují žáci výběrové předměty geodézie a praxe.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk a literatura

Výuka sledovaných předmětů probíhala v souladu s učebními plány a učebními osnovami. Učivo je rozvrženo do tematických plánů, které přispívají ke kontinuitě výuky v jednotlivých ročnících.

V době konání inspekce byly hospitovány hodiny českého jazyka ve 2. až 4. ročníku. Předmět je v těchto ročnících vyučován dvěma vyučujícími, z nichž jeden má odbornou a pedagogickou způsobilost, druhý splňuje pouze podmínku odborné způsobilosti pro výuku předmětu ve střední škole dle vyhlášky č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

Výuka českého jazyka a literatury probíhala v běžných učebnách. Podnětnost a estetická úroveň většiny učeben byla převážně na velmi dobré úrovni. Pomůcky pro výuku jsou k dispozici v dostatečném množství. Žákovská i učitelská knihovna obsahují dostatek krásné i odborné literatury, třebaže doplňování fondu pomůcek i knihoven bylo v několika minulých letech limitováno finančními prostředky.

Struktura hodin odpovídala věku žáků a stanoveným cílům. Ve vyučovacích jednotkách převládalo dominantní postavení vyučujícího a frontální metody práce. Ve sledovaných hodinách nebyla použita didaktická technika. V několika hodinách bylo pracováno s namnoženými texty. Poznámky byly převážně diktovány. Při výkladu literatury byly uplatňovány mezipředmětové vztahy, učivo bylo zařazováno do historického a kulturního kontextu. Žáci byli upozorňováni na klíčová úskalí. Ve dvou hodinách byl kladen důraz na pochopení vztahů, vyvozování souvislostí a aplikaci poznatků žáky. Při výuce nebyly zaznamenány skupinové činnosti. Organizace hodin nevytvářela prostor pro uspokojování individuálních potřeb a schopností žáků.

Učitelé často probírané učivo aktualizovali. Hodnocení žáků při opakování bylo zpravidla zdůvodněné. V jedné z hodin byli do hodnocení zapojeni i žáci. Závěrečné shrnutí učiva a zhodnocení výkonů žáků proběhlo jen v několika hodinách.

Pravidla komunikace mezi učitelem a žáky byla akceptována. V některých hodinách nebyl v důsledku zvolených metod vytvářen prostor k vyjádření vlastních názorů a žáci zůstávali pasivní. Kooperace mezi žáky nebyla zpravidla rozvíjena.

Plánování a personální podmínky jsou velmi dobré, materiální a psychohygienické podmínky, organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace průměrné.

Kvalita výuky českého jazyka a literatury je hodnocena jako průměrná.

Anglický jazyk, německý jazyk

Hodinové dotace obou předmětů odpovídaly schváleným učebními plány. Učitelé se při výuce řídili tematickými plány, které obsahově vycházejí z osnov a z používaných učebnic. Velká pozornost je věnována porozumění odbornému textu a zvládnutí terminologie v cizím jazyce. Žáci pokračují v jazyce, který navštěvovali v základní škole. V letošním školním roce několik žáků využívá možnosti zapojit se do anglického jazyka.

Výuka anglického jazyka probíhala ve funkčně vybavené jazykové učebně, německý jazyk byl vyučován v kmenových učebnách. Podnětnost prostředí byla zpravidla na velmi dobré úrovni.

Množství používaných materiálů a pomůcek umožňuje plnění osnov a zajišťuje jistý nadstandard v oblasti odborného jazyka. Německý jazyk je ve 2. až 4. ročníku vyučován s odbornou a pedagogickou způsobilostí, anglický jazyk pouze s pedagogickou způsobilostí.

Hodiny byly převážně vedeny v cizím jazyce, žáci ne vždy pokynům rozuměli a vhodně reagovali. Při výuce převládaly frontální formy práce s dominantním postavením učitele. V hodinách německého jazyka žáci pracovali zejména s učebnicí, v hodinách anglického jazyka s odbornými texty. Všeobecně byla výuka anglického jazyka více zaměřena na osvojení si odborného jazyka, menší pozornost byla věnována rozvoji ostatních řečových dovedností a jazykových prostředků. Ve dvou případech byla využita didaktická technika, její využití však nebylo zcela efektivní. Rovněž zvolené formy a metody neumožňovaly vždy účelné využití vyučovacího času. Neznámá slova byla často, bez zápisu na tabuli, žákům překládána. Kromě nacvičování rozhovorů ve dvojicích nebyly zaznamenány skupinové činnosti. Individuální potřeby byly často opomíjeny. Rovněž menší pozornost byla v průběhu vyučovací hodiny věnována relaxaci žáků.

Žáci byli při výuce učiteli aktivizováni. V některých hodinách byli žáci - v souvislosti se zvolenými formami a metodami práce - pasivní. Plnili požadavky učitelů, vlastní názory nevyjadřovali. V jiných hodinách, kdy učivo mělo přímý vztah k profesnímu zaměření žáků, žáci projevovali k výuce pozitivní vztah. Závěrečné zhodnocení hodiny často chybělo.

Ve sledovaných hodinách nebylo zaznamenáno nevhodné chování žáků.

K rozvoji komunikativních dovedností žáků a zvýšení zájmu o výuku cizích jazyků přispívají výměnné pobyty a odborné praxe v zahraničí.

Plánování je velmi dobré, personální, materiálně technické a psychohygienické podmínky, organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace jsou průměrné.

Kvalita výuky cizích jazyků je hodnocena jako průměrná.

Matematika

Časová dotace předmětu odpovídala schváleným učebním plánům. Kontinuitu výuky mezi jednotlivými ročníky zajišťují formálně správně zpracované tematické plány, které jsou v souladu s učebními osnovami. Při stanovení výukových cílů hodin byl většinou respektován aktuální stav a složení tříd.

Všechny hospitované hodiny byly učeny s odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Výuka probíhala v kmenových učebnách. Uspořádání, vybavení a estetická úroveň je velmi dobrá. Psychohygienické podmínky byly ve většině hodin velmi dobré.

Výuka matematiky se vyznačovala klidnou pracovní atmosférou. Hospitované hodiny byly připravené a promyšlené, založené na klasických didaktických postupech. Řízení výuky bylo účelné, vyučovací cíle byly vždy žákům srozumitelně sděleny.

V organizaci výuky převládaly frontální metody bez výraznější diferenciací úkolů. Výuka byla vedena verbálně správně, s dominantním postavením učitelky. Byla jasně uplatňována zásada soustavnosti a snaha o spojení teorie s praxí. Žáci byli vedeni ke schopnosti učivo správně aplikovat. Možností alternativních postupů při řešení zadaných úloh nebylo vždy využito. Organizační pokyny byly většinou jasně a srozumitelně formulovány. Výběr, posloupnost

a množství informací byly přiměřené náročnosti učiva. Kladem lze označit běžné používání terminologie, která byla věcně správná. Zařazení relaxačních prvků do výuky nebylo zjištěno.

Žáci měli dostatek prostoru pro vyjádření vlastního názoru, čehož také vhodně využívali. Většinou se dokázali orientovat v probíraném učivu. Při řešení zadaných úkolů, pod přímým vedením učitelky, jim byla vždy poskytována okamžitá zpětná vazba. Kladem lze označit provádění důsledných analýz chyb s ohledem na pochopení a dostatečné procvičení učiva.

Pouze v malé části sledovaných hodin byli žáci vedeni k sebehodnocení a provádění sebereflexe. Přímé využití didaktické techniky, názorných pomůcek a dalších zdrojů informací nebylo v hospitovaných hodinách zjištěno.

Ve všech hospitovaných hodinách byla zaznamenána vhodná vstupní i průběžná motivace. Znalosti byly průběžně ověřovány, hodnocení bylo objektivní. Myšlenky obsažené v žákovských odpovědích byly učitelkou vhodně rozvíjeny.

Podmínky pro rozvoj kooperace a vzájemné tolerance při využití skupinové práce nebyly vytvořeny. Žáci byli většinou v průběhu hodin pozorní a ukáznění. Vyučující byla oceňována jejich snaha o pokrok. Nevhodné chování žáků nebylo zaznamenáno.

Písemné práce žáků byly řádně opraveny. Mezi vyučující a žáky převládaly pozitivní vztahy a atmosféra přiměřené tolerance a důvěry. Ve všech hospitovaných hodinách projevovali žáci k výuce pozitivní vztah.

Plánování, příprava a personální podmínky výuky jsou hodnoceny jako vynikající. Materiálně technické podmínky, psychohygienické podmínky, motivace, hodnocení, interakce a komunikace jsou hodnoceny jako velmi dobré. Organizace, formy a metody výuky jsou hodnoceny jako průměrné.

Kvalita výuky matematiky je hodnocena jako velmi dobrá.

Odborné předměty (biologie a ekologie, ekonomika a podnikání, geodzie, chemie, chov zvířat, mlékárenství, motorová vozidla, myslivost, pekařství, pěstování rostlin, právo, stroje a zařízení v zemědělství, účetnictví, zpracování masa)

Časová dotace pro jednotlivé předměty byla v souladu se schválenými učebními plány. Výuka probíhá podle tematických plánů učiva. Probírané učivo odpovídalo schváleným osnovám pro jednotlivé předměty. Výukové cíle byly jasně stanoveny pouze v některých hodinách. Bezprostřední příprava pedagogů na výuku byla velmi dobrá.

Výuka předmětů byla většinou zajištěna pedagogy s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Výuka předmětu právo ve třídě 4.A je zajištěna pedagogem bez odborné způsobilosti, ale s pedagogickou způsobilostí. Předměty pekařství ve třídě 4.B a pěstování rostlin ve třídách 3.A, 3.B a 3.C byly vyučovány učiteli s odbornou způsobilostí, ale bez pedagogické způsobilosti. Předměty motorová vozidla ve třídách 3.A a 3.B a zpracování masa ve třídách 3.A, 3.B a 4.B byly vyučovány bez odborné a pedagogické způsobilosti. Výuka bez odborné způsobilosti neměla vliv na kvalitu výuky. Absence pedagogické způsobilosti v některých případech kvalitu výuky negativně ovlivňovala.

Pro výuku jsou využívány kmenové učebny, sedm odborných učeben a pět laboratoří. V kmenových učebnách je k dispozici didaktická technika, velmi dobré vybavení je v odborných učebnách a laboratořích. Poněkud horší vybavení je v oblasti předmětů se zaměřením na potravinářství. Prostředí učeben je podnětné a estetické. Ve většině hodin byly vytvořeny podmínky pro dodržování psychohygienických zásad. Pokud měli žáci k dispozici

učebnice, byly vhodným způsobem využívány.

Sledované hodiny byly většinou tradičně strukturovány, převažovaly v nich frontální činnosti s verbálním působením učitele. Organizační pokyny pedagogů byly žákům jasné a srozumitelné. Výběr, sled a množství informací odpovídaly náročnosti učiva i věku žáků. Použité organizační formy až na výjimky neumožňovaly zařazení skupinových činností, kooperativních prvků a uplatnění samostatného a aktivního učení. Pozitivně lze hodnotit podporu výuky užitím názorných pomůcek, uplatnění dalších zdrojů informací včetně nakopírovaných studijních materiálů, zařazení demonstračních ukázek s následným rozvojem praktických dovedností žáků. Didaktická technika byla využita přibližně v jedné čtvrtině sledovaných hodin. Diferenciační prvky byly uplatněny jen sporadicky. Možnost pracovat individuálním tempem byla žákům dána jen v menším počtu vyučovacích jednotek. Jako málo efektivní formy je možno označit klasifikované opakování žáka při současném minimálním zapojení ostatních žáků a spojení výkladové části hodiny se současným pořizováním zápisu. Sdělované a diktované informace byly žákům předkládány věcně správně, často byla užívána terminologie.

Motivační působení mělo s ohledem na uplatňované organizační metody a formy činnosti rozdílnou úroveň. V závislosti na kvalitě motivačního působení projevovali žáci výraznou aktivitu a zájem na jedné straně až pasivitu na straně druhé. Kladem bylo poměrně časté využívání mezipředmětových vztahů. Pozitivně lze hodnotit, že předávané vědomosti byly často aktualizovány, spojovány s životem. Často byly využívány dříve získané vědomosti žáků. Vhodně byla uplatněna ekologická a bezpečnostní hlediska. S motivačním účinkem byli v některých hodinách žáci seznamováni se zajímavostmi. Vyučující se prezentovali velmi dobrými odbornými znalostmi. V některých jednotkách byla učiteli vhodně uplatňována zpětná vazba a průběžná kontrola zejména při samostatné práci žáků. Žáci byli vedeni k sebekontrolě, v některých hodinách k samostatnému vyvozování logických souvislostí. Vzájemné hodnocení a sebehodnocení bylo uplatněno jen výjimečně. Zřejmým nedostatkem bylo ve většině případů opomíjení hodnocení výkonů žáků, popř. se toto hodnocení omezilo jen na klasifikaci. Opomíjeno bylo i zhodnocení vyučovacích jednotek včetně splnění stanovených výukových cílů.

Při výuce bylo patrné, že pravidla jednání jsou žákům známá a jsou jimi akceptována. Při výuce byly zaznamenány ojedinělé projevy nežádoucího chování žáků. Výuka probíhala v příznivé atmosféře. Pokud byl v hodinách vytvořen prostor pro uplatnění dotazů a názorů žáků, nebyl vždy náležitě využit. V důsledku použitých metod a forem činnosti měli žáci většinou méně prostoru pro rozvoj komunikativních dovedností. Někteří vyučující používali výrazy nespisovné češtiny.

Česká školní inspekce hodnotí plánování a přípravu výuky jako vynikající, personální a materiálně technické podmínky výuky jako velmi dobré, psychohygienické podmínky, organizaci, formy a metody výuky, motivaci a hodnocení, interakci a komunikaci jako průměrné.

Celkově je kvalita vzdělávání v odborných předmětech hodnocena jako průměrná.

Hodnocení kvality vzdělávání

Plánování a příprava výuky, personální a materiálně technické podmínky jsou hodnoceny jako velmi dobré. Psychohygienické podmínky, organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace je hodnoceno jako průměrné.

Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech je celkově hodnocena jako průměrná.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Strategické cíle pro činnost školy jsou stanoveny v koncepčních záměrech školy. Tento materiál, který vznikl na základě podrobné analýzy podmínek, ve kterých se škola nacházela, byl formou doplňku dále konkretizován. Priority nejsou v tomto materiálu stanoveny. Koncepční záměry reagují na požadavky trhu. Pozitivně lze hodnotit snahu o udržení zemědělských oborů, pro které má škola velmi dobré podmínky.

Taktické plánování je realizováno formou doplňku k plánování výchovně vzdělávací práce školy a plánem oprav materiálně technického vybavení a materiálem, který specifikuje organizaci školního roku. Úkoly jsou konkretizovány, jsou určeny termíny plnění i odpovědnost za jejich splnění. Taktické plánování se jen okrajově zabývá zvýšením kvality výchovně vzdělávacího procesu, dalším vzděláváním pracovníků, pomůckovým vybavením. Vazba na plánování činnosti domova mládeže jako součásti školy nemá potřebný rozsah. Pracovníci školy měli možnost při plánování činnosti vznášet podněty a připomínky zejména prostřednictvím poradních a metodických orgánů.

Operativní plánování je realizováno formou plánů práce na jednotlivé měsíce, ve kterých jsou uvedeny nejdůležitější akce.

Plánování má charakter systému plánů pro jednotlivé oblasti činnosti. Některé materiály, jako např. plán výchovného poradce, jsou zpracovány v obecné rovině - bez potřebné konkretizace. Tím je ztíženo exaktní vyhodnocení plánovaných úkolů.

Ve škole jsou vyučovány obory v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol. Výuka probíhá v souladu se schválenými učebními plány.

Využíváno je možností nabídky volitelných předmětů v souladu s možnostmi danými učebními plány. Nepovinné předměty nejsou vyučovány. Z důvodů finanční úspory byly nahrazeny zájmovými kroužky.

Škola nevykazuje integrované žáky, na které by pobírala finanční prostředky. O potřebách žáků se specifickými poruchami učení a o doporučeních pedagogicko-psychologické poradny jsou učitelé informováni.

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu plánování jako průměrnou.

Organizování

Organizační řád jasně vymezuje pravidla řízení školy a kompetence vedoucích pracovníků. Součástí organizačního řádu je vypracované organizační schéma, které řeší vztahy podřízenosti, nadřízenosti a spolupráce jednotlivých subjektů organizační struktury.

Vedení školy tvoří ředitel, zástupkyně ředitele, vedoucí praxe a řízení motorových vozidel, vedoucí vychovatelka, vedoucí jídelny a hospodářka. V případě potřeby jsou na poradu vedení školy zváni provozní ředitel školního statku, zástupce odborové organizace a předsedové předmětových komisí.

Kompetence a příslušné pravomoce jsou vedoucím pracovníkům stanoveny v písemné podobě

a jsou obsahem pracovních náplní, které jsou uloženy v personální dokumentaci. Podrobnější úkoly jsou vedoucím pracovníkům zadávány dle potřeby operativně ústní formou. Vzhledem k rozsáhlosti areálu školy je tato organizační struktura stanovena formálně správně a umožňuje účinné a efektivní řízení.

Dokumentace školy upravující organizaci výchovně vzdělávací činnosti je vedena řádně, přehledně a funkčně. Na drobné nedostatky administrativního charakteru byl ředitel školy upozorněn.

Poradními orgány ředitele školy jsou poradní sbor ředitele, pedagogická rada, předmětové komise, Nadace školy. V případě potřeby ředitel školy konzultuje s odborovou organizací. Z jejich jednání jsou pořizovány písemné záznamy. Poradní sbor ředitele školy je tvořen třemi zástupci rodičů, třemi pedagogickými pracovníky a třemi zástupci provozních zaměstnanců. Ředitel závěrů všech poradních orgánů účinně a operativně využívá při řízení školy.

V rámci vnitřního informačního systému mají pracovníci i žáci školy dostatečný přístup k potřebným informacím. Uvnitř školy jsou informace předávány pomocí četných vývěsek a nástěnek na chodbách, rozhlasového zařízení a operativně prostřednictvím ústní komunikace. Informace uvnitř školy jsou v převážné většině předávány včas, úplně a v ucelené formě. Ochrana osobních dat žáků je celkově zajištěna. Vnější informační systém je založen na předávání informací rodičům žáků a veřejnosti. Na pravidelných třídních schůzkách dostávají rodiče informace o studiu žáků a přípravě na nejdůležitější akce školy.

Rodiče mohou také kdykoliv využívat individuálních schůzek s vedením a pedagogickými pracovníky na základě svých vlastních potřeb. Jejich náměty a připomínky jsou dle možností školy akceptovány. Celkově lze konstatovat, že rodiče žáků jsou poměrně často v kontaktu se školou. Spolupráce zákonných zástupců se školou je na velmi dobré úrovni.

Škola se vhodným způsobem prezentuje na veřejnosti. O úspěších informuje v místním a regionálním tisku. Žáci jsou také zapojeni do řady soutěží. Škola se pravidelně zúčastňuje i burzy škol. Každoročně pořádá s úspěchem a ohlasem u laické i odborné veřejnosti finále celostátní jezdecké a vozatajské soutěže Zlatá podkova.

Rozhodnutí vydávaná ředitelem školy jsou v naprosté většině jednoznačná, konkrétní a adresná. Ve své řídicí práci využívá, dle možností, podněty a připomínky nejen pracovníků organizace, ale také orgánů státní správy a samosprávy a dalších sociálních partnerů. Spolupráce školy s Městským úřadem v Humpolci je příkladná.

Ve vedení třídních knih a zejména třídních výkazů byly při kontrole zjištěny menší administrativní nedostatky. Některé ze zjištěných administrativních nedostatků byly konstatovány v inspekční zprávě čj. 113 104/99-5078 ze dne 1. dubna 1999.

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000 byla zpracována. Představuje pro veřejnost zdroj informací o aktuálním stavu školy. Výroční zpráva o hospodaření školy za rok 2000 má strukturu stanovenou obecně závaznou právní normou a obsahuje relevantní údaje. Obě zprávy byly projednány s pracovníky školy a předloženy MŠMT a orgánu státní správy.

Organizace výchovně vzdělávacího procesu má jasně stanovená pravidla, přehlednou strukturu, která odpovídá velikosti školy a umožňuje účinné řízení. Pracovníky školy jsou tato pravidla akceptována. Vnitřní i vnější informační systém, stejně jako spolupráce se zákonnými zástupci a zřizovatelem, je funkční.

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu organizování jako velmi dobrou.

Vedení a motivování pracovníků

Při vedení pracovníků používá vedení školy demokratický styl řízení s využíváním podnětů a připomínek zaměstnanců. Způsob řízení vytváří dostatek prostoru pro uplatnění iniciativy a tvořivosti pracovníků.

V posledních letech došlo k obměně pedagogického sboru zejména z důvodů odchodu starších učitelů do důchodu. Vedení školy věnuje velkou pozornost budování kvalitního pedagogického sboru s žádoucí odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Mimořádná péče je věnována přípravě, tvorbě a inovaci učebních dokumentů (Agropodnikání, Rostlinolékařství) a učebních textů pro výuku odborných předmětů. V době od konání poslední inspekce bylo vydáno, popř. je v tisku, nejméně pět učebnic pro potřeby zemědělských škol, na jejichž tvorbě se podíleli pedagogové školy buď jako vedoucí, nebo členové autorských kolektivů. Protože používané učebnice nepokrývají všechny vyučované předměty, škola odebírá nadstandardní množství odborných časopisů, které slouží nejen k samostudiu učitelů a žáků, ale také jako další zdroj informací ve vyučovacích hodinách.

Pro hmotné stimulování pracovníků je využíván také systém hodnocení pedagogů na základě stanovených kritérií.

V loňském roce ukončili jedna členka pedagogického sboru rozšiřující studium německého jazyka. Jeden z učitelů odborných předmětů absolvoval doplňující pedagogické studium. Pro pět začínajících učitelů byli stanoveni uvádějící učitelé poskytující metodickou i odbornou pomoc. Několik zaměstnanců se účastnilo v rámci projektu Leonardo odborné stáže v Nizozemí a výměnné akce se zemědělskou školou v Dánsku, stáží v zemědělských školách ve Švýcarsku a Německu. Škola patří mezi cvičné školy katedry pedagogiky České zemědělské univerzity Praha.

Škola spolupracuje také s dalšími vysokými školami a výzkumnými ústavy. Učitelé odborných předmětů mají možnost využít široké nabídky vzdělávání organizovaného např. Sdružením zemědělských, lesnických a potravinářských škol a školních hospodářství České republiky, vysokými školami apod.

Dalším charakteristickým rysem při budování sboru je snaha o těsné propojení teorie s praxí, kdy zejména externí učitelé odborných předmětů přicházejí z praxe: jsou zaměstnaní na školním statku, podnikají v oboru, pracují v potravinářských podnicích apod.

Sebehodnocení školy nemá komplexní charakter.

Česká školní inspekce hodnotí vedení a motivování pracovníků jako velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

V plánu kontrolní činnosti jsou vymezeny hlavní oblasti kontroly. Kromě kontroly provozu školy a jejího hospodaření je kontrolní činnost zaměřena na oblast výchovně vzdělávací. Kontrolu provádějí ředitel školy, jeho zástupkyně, vedoucí praxe a vedoucí vychovatelka. Předmět kontroly pro jednotlivé pracovníky není přesně vymezen a v některých oblastech je kontrola prováděna více subjekty. Plnění úkolů stanovených na poradách vedení školy a pedagogických radách je kontrolováno pravidelně. Vymezení osobní zodpovědnosti a časové rozvržení je písemně stanoveno jen u části plánovaných kontrol. Přesné časové určení je zřejmé jen u hospitační činnosti. Kromě výše uvedených pracovníků jsou prováděním hospitačí

pověřeni rovněž předsedové předmětových komisí. Důsledná pozornost je věnována kontrole plnění učebních dokumentů, např. plnění osnov, počtu odučených hodin apod. V ostatních oblastech je kontrolní činnost prováděna zejména operativně, podle potřeby. O prováděných kontrolách neexistují vždy písemné záznamy. Rovněž analýzy nejsou většinou zpracovány v písemné podobě. Pracovníci jsou seznamováni s výsledky kontrol a navrženými opatřeními, ne vždy je však z předložené dokumentace zřejmé, zda byla navržená opatření splněna.

Pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků jsou ve škole využívány kromě vlastních testových materiálů sledujících úroveň v odborných předmětech a matematice také výsledky žáků při praktickém vyučování, jejich umístění v soutěžích, olympiádách, zkouškách dovedností apod. Zpětnou vazbu získává vedení školy z dotazníků, kterými pracovníci školy hodnotí uplynulý školní rok, vznášejí připomínky a uvádějí náměty.

Česká školní inspekce hodnotí kontrolní mechanismy jako průměrné.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy je převážně systematické a má stanovená pravidla, která jsou pracovníky školy akceptována.

Kvalita řízení školy je celkově hodnocena jako velmi dobré.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu

V průběhu inspekční činnosti nebylo zjištěno neefektivní čerpání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

- Listiny a úřední dokumenty vydávané školou jsou opatřeny úředním razítkem se státním znakem, přičemž toto razítko neobsahuje název ulice a číslo hlavní budovy, což je v rozporu s § 1 odst. 6 vyhlášky č. 354/1991 Sb., o středních školách, ve znění pozdějších předpisů.
- Studijní obor 41-04-M/001 Rostlinolékařství je vyučován podle učebního plánu, který schválilo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky dne 23. 10. 1997 pod čj. 32 721/97-71 s platností od 1. září 1998 počínaje 1. ročníkem.
- Studijní obor 41-41-M/001 Agropodnikání, které má zaměření na ekologické zemědělství, na ekologické potravinářství a na chov koní a jezdeckví, je vyučován podle učebního plánu, který vydalo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky a schválilo dne

22. června 1993 pod čj. 18 875/93-23 s účinností od 1. září 1993.

- V roce 1968 byla při škole založena Výzkumná stanice rostlinné výroby, která pod metodickým vedením Výzkumného ústavu rostlinné výroby Praha-Ruzyně řeší výzkumné úkoly v systému zemědělské výroby a ekologie a obohacuje výuku o nejmodernější poznatky.
- Škola plní funkci cvičné školy katedry pedagogiky České zemědělské univerzity v Praze a spolupracuje s ní při přípravě budoucích zemědělských pedagogů.
- V oblasti psychologie práce a průzkumu životního stylu a podmínek života vesnického obyvatelstva škola spolupracuje od roku 1994 s Univerzitou v Readingu ve Velké Británii.
- Jako jediná střední škola v České republice byla přijata do mezinárodní organizace pro ekologické zemědělství International Federation of Organic Agriculture Movements (IFOAM) ve sídlem ve Spolkové republice Německo.
- Škola navázala řadu dalších mezinárodních kontaktů. Žáci vykonávají letní prázdninovou praxi ve Spolkové republice Německo a ve Švýcarsku. Uskutečnily se vzájemné výměnné pobyty se žáky Střední odborné školy v dánském Slagelsee.
- Koncem školního roku 1999/2000 se uskutečnila stáž třech pedagogických a dvou provozních pracovníků školy v délce tří týdnů u Mezinárodní poradenské a školící firmy v oblasti řízení organizací se sídlem v Nizozemsku.
- Od roku 1991 je škola členem Svazu ekologických zemědělců, který pořádá pro členy pravidelné vzdělávací a konzultační akce v oblasti ekologického hospodaření. Škola je poradenským střediskem pro zemědělskou veřejnost a v rámci tohoto úkolu spolupracuje s výzkumnými ústavu a zemědělskými univerzitami.
- Škola je sídlem Sdružení zemědělských, lesnických a potravinářských škol a školních hospodářství České republiky.

• **Personální podmínky**

Pedagogický sbor je celkově stabilní, průměrný věk je 47,7 let. Věkové složení pedagogických pracovníků dokládá tabulka č. 4.

Tabulka č. 4: Věkové složení pedagogických pracovníků

Pedagogičtí pracovníci	do 30 let		31 - 45 let		46 - 60 let		nad 60 let		Celkem	
	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy
Interní	1	0	1	2	6	3	3	0	11	5
Externí	1	0	2	3	0	0	2	0	5	3
Celkem	2	0	3	5	6	3	5	0	16	8

Výchovně vzdělávací proces zajišťuje ve škole celkem 24 pracovníků, z nichž je 16 interních, tj. 66,7 %, a 8 externích, tj. 33,3 %. Externí pracovníci vyučují jazyky a odborné předměty.

V rámci zajištění výchovně-vzdělávacího procesu je ve škole týdně odučeno celkem 364 vyučovacích hodin. Přehled o počtu hodin odučených interními a externími pracovníky dokládá tabulka č. 2.

Tabulka č. 2: Podíl odučených hodin interními a externími pracovníky

Výuku zajišťují	Počet hodin	Procenta
interní pracovníci	330	90,7
externí pracovníci	34	9,3
C e l k e m	364	100,0

Přehled o počtu hodin odučených s odbornou a pedagogickou způsobilostí dokládá následující tabulka č. 3.

Tabulka č. 3: Počet hodin odučených týdně s odbornou a pedagogickou způsobilostí

Způsob výuky	Vyuč. hodin	Procenta
s odbornou a s pedagogickou způsobilostí	254	69,8
bez odborné, ale s pedagogickou způsobilostí	42	11,6
s odbornou, ale bez pedagogické způsobilosti	53	14,5
bez odborné a bez pedagogické způsobilosti	15	4,1
C e l k e m	364	100,0

S pedagogickou způsobilostí je vyučováno celkem ve 296 hodinách z celkového počtu týdně odučených hodin, tj. 81,3 %. S odbornou způsobilostí je vyučováno celkem ve 307 hodinách z celkového počtu týdně odučených hodin, tj. 84,3 %. Celkově lze konstatovat, že oblasti personální práce je věnována zvýšená pozornost.

• Domov mládeže

V domově bylo v průběhu inspekční činnosti ubytováno 94 žáků, kteří byli umístěni ve třech výchovných skupinách. Kromě žáků této školy jsou ubytováni i žáci dalších tří místních středních škol. Ředitel školy určil Příkazem ředitele č. 1/99 výjimku z maximálního počtu žáků ve výchovné skupině, aniž by stanovil horní hranici počtu žáků.

Ředitel školy nestanovil v rámci rozpětí uvedeného v příloze nařízení vlády č. 68/1997 Sb., kterým se stanoví míra vyučovací povinnosti učitelů a míra povinnosti výchovné práce ostatních pedagogických pracovníků ve školství, rozsah přímé výchovné činnosti vedoucí vychovatelce a vychovatelkám.

Vzdělávací a výchovnou činnost zajišťují vedoucí vychovatelka, tři vychovatelky a jedna pomocná vychovatelka. S výjimkou pomocné vychovatelky splňují požadavky na odbornou a pedagogickou způsobilost stanovené příslušnou právní normou.

Domov je zařazen do I. kategorie. Vybavení pokojů i příslušenství je na standardně dobré úrovni. Žákům je dovoleno podílet se na výzdobě interiéru ložnic. Ubytování žáci mají k dispozici i další prostory - šatnu, klubovny, studovny a posilovny. Na klubovnách

a studovných mohou kromě televize využívat video, klavír, psací stroje, počítače. V domově není k dispozici vlastní videotéka.

Součástí vybavení, které mohou žáci využívat, je pračka, potřeby na žehlení a dle řádu domova i další elektrospotřebiče. Pro uchovávání potravin mají k dispozici ledničku, pro přípravu nápojů a jednoduchých jídel varnou konvici a elektrický vařič. K provozování sportovních aktivit pravidelně využívají tělocvičnu. V domově je k dispozici příruční knihovna.

Dlouhodobá koncepce výchovy je zaměřena do různých oblastí a zaručuje tak rozvoj osobnosti ubytovaných žáků. Z tohoto dokumentu však není zřejmá vazba na koncepční záměry školy. Některé koncepční cíle jsou formulovány v obecné rovině bez potřebné konkretizace - např. podíl žákovské samosprávy na organizaci a řízení domova. Operativní plánování je zajištěno formou měsíčních a týdenních plánů. Týdenní plány jsou vyvěšovány ve vstupním prostoru na nástěnce. Žáci tak mají přehled o plánovaných akcích. Negativně lze hodnotit skutečnost, že činnost domova mládeže nebyla ve výroční zprávě o činnosti školy zaznamenána.

Kladem je zpracování hodnotící zprávy o činnosti domova. Vzhledem k tomu, že ve zprávě převažuje popis, je tento dokument možno považovat pouze za výchozí materiál pro autoevaluační hodnocení.

V domově jsou vytvořeny podmínky pro spontánní i řízenou zájmovou činnost. Řízená činnost je zajišťována pracovníky domova, popř. dalšími pracovníky. Kromě toho mají žáci možnost zapojovat se do zájmových aktivit nabízených dalšími subjekty. Této možnosti někteří žáci využívají. Sociálně patologické jevy, které se vyskytují jen ojediněle, jsou účinně řešeny pomocí výchovných opatření.

V rámci spontánních činností jsou zohledňovány individuální požadavky žáků při přípravě na vyučování. Škola zajišťuje pro ubytované žáky prostřednictvím školní jídelny celodenní stravování.

Režim domova mládeže upravuje vnitřní řád. Režimová ustanovení mají standardní rozsah a respektují potřeby žáků. Pozitivem řádu jsou zapracovaná a v praxi uplatňovaná práva ubytovaných žáků. Některá ustanovení v zákazové části řádu však nejsou formulována s potřebnou přesností, do výchovných opatření jsou zahrnuty i pochvaly a ocenění.

Výchovná opatření uvedená pod písmeny a), b) a g) jdou nad rámec vyhlášky č. 64/1992 Sb., o domovech mládeže, ve znění pozdějších předpisů. Motivační účinek pro žáky má průběžná soutěž zaměřená na kvalitu úklidu ložnic žáků. V činnosti domova jsou uplatňovány prvky spolupráce a soutěživosti. Žákovská samospráva, která je v domově ustanovena, neprojevuje vlastní aktivitu. Ubytování žáci mají možnost obrátit se na pracovníky prostřednictvím instalované schránky důvěry.

V činnosti domova mládeže byly zaznamenány jen drobné a formální nedostatky. Česká školní inspekce hodnotí jeho činnost jako velmi dobrou.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Povinná dokumentace školy dle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- Organizační řád Střední zemědělské školy v Humpolci,
- Struktura vzdělávací koncepce vyšší odborné školy,

- Statut Nadace Střední zemědělské školy v Humpolci,
- Doplněk Statutu Nadace Střední zemědělské školy v Humpolci,
- Příkaz ředitele č. 1/99,
- plán práce začínajícího učitele,
- plán individuální práce žáků s poruchami učení,
- plán prevence sociálně patologických jevů žáků,
- plán práce výchovy mimo vyučování,
- Organizace školního roku 2000/2001,
- Dlouhodobá koncepce výchovy na domově mládeže,
- Doplněk k plánování výchovně vzdělávací práce,
- měsíční plány,
- měsíční plán práce výchovy mimo vyučování,
- Koncepční záměry školy a školního zařízení - doplněk,
- náplň práce vedoucí vychovatelky,
- náplň práce vychovatelek ve službách,
- vnitřní řád domova mládeže,
- deník výchovné skupiny,
- Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 1999/2000,
- Výroční zpráva o hospodaření školy za rok 2000,
- písemné záznamy z jednání předmětových komisí,
- přehled o počtu žáků ke 30. 9. 2000,
- kontrolní činnost ředitele školy,
- kontrolní činnost zástupkyně ředitele,
- Vnitřní platový řád s kritérii hodnocení pedagogických pracovníků,
- hodnocení školního roku,
- záznamy z kontrolní činnosti vedoucí vychovatelky,
- přehled odebíraného tisku a odborných časopisů,
- přírůstkový katalog školní knihovny,
- přírůstkový katalog učitelské knihovny,
- přehled výpůjček ze žakovské knihovny,
- maturitní témata v anglickém jazyce,
- písemné záznamy z porad vedení,
- testy z odborných předmětů a matematiky,
- stálé úkoly vychovatelek,
- denní záznamy,
- tematické plány učiva,
- hospitační záznamy.

ZÁVĚR

V průběhu inspekční činnosti nebylo zjištěno neefektivní čerpání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům.

Pro výkon školní inspekce byly vytvořeny velmi dobré podmínky. Kvalita vzdělávání v hospitovaných předmětech je hodnocena jako průměrná. Kvalita řízení školy je hodnocena jako velmi dobrá.

Na základě uvedených skutečností je škola celkově hodnocena jako

v e l m i d o b r á .

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PhDr. Milan Matějů	PhDr. Milan Matějů v. r.
Členové týmu	PhDr. Jarmila Bílkovská	PhDr. Jarmila Bílkovská v. r.
	Mgr. Václav Strnad	Mgr. Václav Strnad v. r.

V Pelhřimově dne 5. března 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

9. 3. 2001

Datum převzetí inspekční zprávy:

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Ing. Miroslav Červený	Ing. Miroslav Červený v. r.

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti střední školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy:	2001-03-23	54/01
Zřizovatel: MŠMT	2001-03-23	53/01

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Připomínky nebyly podány